

Update #2

13 april 2021

Project 'Innovatie & professionalisering Bbz'

Versnellen digitalisering en vergroten expertise en personele inzet

Na het aflopen van de Tozo-periode verwachten we een flinke toename van het aantal Bbz-aanvragen. Om deze grote toename zowel op dat moment, als in de verdere toekomst te kunnen verwerken, zijn digitalisering én het vergroten van expertise en personele inzet voor gemeenten noodzakelijk.

Als PPO Nederland zijn we hiermee aan de slag, samen met onder andere het GBI, VNG Realisatie en Divosa in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Via updates blijven wij communiceren over de voortgang hiervan.

1. DIGITALISERING

Landelijke informatiewebsite: testversie online

Sinds de vorige update is er hard gewerkt aan de landelijke informatiewebsite. Het doel van deze website is om ondernemers vroegtijdig en laagdrempelig te informeren of ze (mogelijk) in aanmerking komen voor het Bbz. We hebben ons daarbij laten inspireren door de website www.krijgiktozo.nl, die veelvuldig geraadpleegd is.

De website bevat, naast algemene informatie over Bbz, een vragenlijst voor ondernemers om erachter te komen of ze (mogelijk) in aanmerking komen voor Bbz. Het gaat daarbij om vragen over de uitsluitingsgronden van Bbz. De vragenlijst is gebaseerd op bestaande voorbeelden uit de gemeente Den Haag en Amsterdam. Na de vragenlijst kunnen ondernemers hun postcode invullen om zo doorverwezen te worden naar een webpagina van hun gemeente.

Een testversie van de website staat inmiddels online en is te bezoeken op www.krijgikbbz.nl. Daar kan de vragenlijst al worden ingevuld. We werken nog aan een aantal aanpassingen en verbeteringen van de website. Zo is de doorverwijzing op basis van postcode nog niet op de website opgenomen.

De huidige website is nadrukkelijk nog een testversie en nog niet bedoeld om breed te verspreiden en te communiceren aan ondernemers. In deze fase willen we hem alvast tonen aan jullie als gemeenten en Bbz-adviseurs. We zijn dan ook benieuwd naar jullie feedback!

Route voor snelle afhandeling

In de vorige update hebben we al verteld over de route voor snelle afhandeling. De verwachte grote instroom van ondernemers in het Bbz maakt het voor gemeenten noodzakelijk om hun aanvraagproces anders in te richten. Zonder een optimaal aanvraagproces, met behulp van digitalisering, zijn er risico's voor de dienstverlening, afhandeltermijnen, bedrijfsvoering én de inkomenszekerheid van ondernemers. In zo'n optimaal aanvraagproces is het belangrijk om onderscheid te maken tussen aanvragen die snel kunnen worden afgehandeld (met een toekenningsbeschikking) en aanvragen die meer tijd, aandacht en onderzoek vragen. Zoals we eerder schreven onderscheiden we drie afhandelroutes:

- **De snelle route (of 'groene' route)** is erop gericht om op basis van de aanvraag snel Bbz toe te kennen voor de ondernemers waarbij de verwachting is dat deze een levensvatbaar bedrijf hebben. Deze aanvragen kunnen zoveel mogelijk geautomatiseerd worden afgehandeld.
- **De oranje route** betreft de categorie aanvragen waarbij er nog enkele aandachtspunten zijn om te onderzoeken en om contact over te hebben met de ondernemer.
- **De handmatige route** is bedoeld voor aanvragen waarbij eerst een (advies)gesprek met de ondernemer gevoerd moet worden om de behoefte en situatie duidelijk te krijgen.

Welke route gekozen wordt hangt af van de aanvraag die wordt ingediend. Met andere woorden, de route wordt gekozen op basis van de aanvraag. In het (digitale) aanvraagformulier worden een aantal aanvullende vragen gesteld, vooral gericht op het vaststellen van de levensvatbaarheid.

De **snelle route** kan worden gekozen in de volgende situatie:

1. De uitsluitingsgronden zijn niet van toepassing en de aanvraag is rechtmatig.
2. Het betreft een aanvraag van een gevestigde ondernemer.
3. Het betreft een aanvraag voor een inkomensaanvullende uitkering (van bijvoorbeeld maximaal 6 maanden). Voor kredietaanvragen wordt de snelle route dus niet gekozen.
4. De onderneming is levensvatbaar, gebaseerd op de volgende zaken:
 - a. De ondernemer is vóór 1 januari 2019 bij de Kamer van Koophandel ingeschreven.
 - b. De ondernemer geeft aan dat de winst in 2019 voldoende was om in de kosten van levensonderhoud te voorzien.
 - c. In 2020 en 2021 zijn geen schulden opgebouwd waarbij niet aan de betalingsverplichting kan worden voldaan.
 - d. De ondernemer geeft aan te verwachten binnen 6 maanden of minder in het eigen levensonderhoud te kunnen voorzien. Het aantal maanden kan worden aangepast op basis van de (economische) situatie en/of branche waarin de onderneming actief is.
 - e. De onderneming is niet actief in een risicobranche.
5. De ondernemer heeft geen medebewoners of kostendelers.
6. Er is geen vermogen in liquide middelen boven een nader te bepalen vrijlatingsgrens. Gemeenten kunnen zelf deze grens bepalen.
7. De ondernemer heeft geen arbeidsongeschiktheidsverzekering of een arbeidsongeschiktheidsverzekering onder een bepaald bedrag. Dit is relevant voor gemeenten die hier bijzondere bijstand voor verstrekken.
8. De ondernemer heeft geen woonkostentoeslag nodig of heeft woonkostentoeslag nodig onder een bepaald bedrag.

Met betrekking tot het aanvraagproces en de afhandelroutes gelden de volgende uitgangspunten:

- De afhandeling van een aanvraag wordt altijd rechtmatig gedaan volgens de regels van het Bbz.
- Het onderscheid in de afhandelroutes is onder andere gebaseerd op de behoefte van ondernemers (zoals inkomenszekerheid of advies) en de risico's die aan een (snelle) afhandeling van een aanvraag kleven voor gemeenten én ondernemers.
- Gemeenten maken hun eigen afwegingen over de afhandelroutes. Zo kunnen er extra vragen gesteld worden, kan een afweging gemaakt worden over de duur van de Bbz-uitkering of kan de keuze gemaakt worden een groter deel van de ondernemers voor het besluit te spreken. Een aantal voorbeelden hiervan zijn al genoemd in de bovenstaande vragen, zoals het aantal maanden waarvoor een inkomensaanvullende uitkering wordt toegekend, welke branches beperkt levensvatbaar zijn (risicobranches) of de grens voor het vermogen in liquide middelen.
- Het zoveel mogelijk geautomatiseerd afhandelen van aanvragen is vooral bedoeld voor toekenningen. Mogelijke afwijzingen worden altijd nog handmatig beoordeeld.

Wij werken momenteel aan de uitwerking voor de andere twee afhandelroutes én aan een standaard aanvraagformulier. De vragen op het aanvraagformulier sluiten aan bij de zaken op basis waarvan de afhandelroute wordt gekozen. Deze producten worden onderdeel van de toolkit Bbz, waarover wij jullie spoedig zullen informeren.

Moment van instroom in het Bbz

De huidige steunmaatregelen, specifiek de Tozo, lopen deze zomer af. De verwachting is dat vanaf dat moment de instroom in het Bbz een piek zal vertonen. Mocht de Tozo nog verlengd worden dan verschuift ook de piek in de instroom in het Bbz.

Omdat de omvang van de instroom in het Bbz waarschijnlijk ook zal afhangen van de economische situatie en de dan geldende beperkende maatregelen, kan dit ook invloed hebben op de keuzes die gemeenten moeten maken ten aanzien van hun aanvraagproces. Wij houden daarom de situatie met betrekking tot een eventuele verlenging van de steunmaatregelen nauwlettend in de gaten en passen de toolkit daar ook op aan.

Vragen en suggesties?

Heb je vragen of suggesties rondom digitalisering? Of wil je meer informatie? Dan kun je contact opnemen met Jannie van den Berg (Gemeente Lelystad, jg.vanden.berg@lelystad.nl), Simone Keuper (ROZ, s.keuper@rozgroep.nl) of Peter Seignette (GBI, peter.seignette@vng.nl).

2. EXPERTISEAANBOD

Zoals in de vorige update aangekondigd, zijn we ook aan de slag met een expertiseraanbod voor gemeenten. Digitalisering draagt bij aan een efficiëntere en snellere uitvoering van het Bbz, maar specifieke expertise blijft vereist in het Bbz. Het expertiseraanbod bestaat uit 4 onderdelen:

1. Toolkit Bbz
2. Scholingsprogramma
3. Uitwisselingsprogramma
4. Ondersteuning bij werving

Toolkit Bbz

Het schrijven van een handreiking voor de toolkit Bbz is gestart. Een werkgroep van gemeenten is hier samen met Stimulansz mee aan de slag. Stimulansz heeft ook een belangrijke rol in het schrijven en up-to-date houden van de toolkit Tozo, daarom zijn we er vanzelfsprekend heel blij mee dat zij ook hierin een rol willen spelen.

Uit een inventarisatie is gebleken dat de meerwaarde van een document dat puur en alleen de wet uitlegt beperkt is. Vanuit het PPO en het Bbz werkveld denken we dat de meeste toegevoegde waarde ligt in het aandacht besteden aan een aantal hoofdthema's. Hierbij vergeten we zeker niet de uitvoering van het Bbz in het algemeen, maar op dit onderdeel zal de handreiking meer een verwijzend document worden naar vindplaatsen van de juiste informatie. Zoals het er nu naar uit ziet zal de handreiking zich op de volgende hoofdthema's richten:

- Inleiding Bbz, hierin onder andere dus verwijzingen naar nuttige partners uit het werkveld en informatiebronnen
- Aansluiting Bbz/Tozo, oftewel hoe gaan we verder na Tozo?
- Het beheertraject van Bbz vorderingen
- Beleidsmatige mogelijkheden (en pragmatische oplossingen) inclusief best practices van gemeenten

Informatie en producten vanuit de andere onderdelen van dit project 'Innovatie en professionalisering Bbz' (digitalisering, scholing e.d.) worden uiteraard ook toegevoegd aan de totale toolkit Bbz.

Vragen en suggesties?

Heb je vragen of suggesties voor de handreiking en/of toolkit? Of wil je meer informatie? Dan kun je contact opnemen met Rudi Neijenhuis (Gemeente Eindhoven, r.neijenhuis@eindhoven.nl).

Scholingsprogramma, uitwisselingsprogramma en ondersteuning bij werving

Een werkgroep van gemeenten is aan de slag met deze drie onderdelen van het expertiseaanbod. Hierbij is de input van gemeenten en uitvoeringsorganisaties erg belangrijk. We willen graag weten welke behoefte er is met betrekking tot scholing en kennisuitwisseling en welke ervaringen er al zijn, zodat we de 'producten' die we opleveren zo goed mogelijk kunnen afstemmen op de wensen van gemeenten en organisaties. Daarom hebben we een vragenlijst uitgezet.

Input van gemeenten: resultaten vragenlijst

De vragenlijst is uitgezet onder en ingevuld door 30 gemeenten en samenwerkingsverbanden die gezamenlijk 192 gemeenten vertegenwoordigen. Deze groep is divers: zowel grote en kleine samenwerkingsverbanden, als grote en kleine gemeenten die zelf het Bbz uitvoeren hebben de vragenlijst ingevuld.

Belangrijkste resultaten

- 48% van de gemeenten/organisaties geeft aan opleidingsaanbod gemist te hebben. Maar een groot deel hiervan is niet volledig op de hoogte van het huidige aanbod. Zo werden meerdere onderwerpen genoemd waar wel degelijk aanbod voor is. Het aanbod dat er is, is blijkbaar niet bekend genoeg. Daaruit blijkt dat er behoefte is aan een compleet scholingsoverzicht, dat we ook gaan opleveren vanuit dit project (zie volgende pagina).
- Maar liefst 85% van de gemeenten/organisaties heeft behoefte aan kennisuitwisseling met collega's van andere gemeenten en organisaties. Niet alleen de kleine gemeenten met veelal slechts één Bbz-medewerker willen dit graag, ook bij de grotere gemeenten en organisaties is de behoefte aanwezig. Zoals in het projectvoorstel ook al aangekondigd, gaan we een start maken met een uitwisselingsprogramma. De input van gemeenten over thema's en vorm nemen we mee. We zijn al in gesprek met partijen die ons hierbij kunnen helpen. Wordt vervolgd!
- Gemeenten/organisaties reageren nogal verdeeld op de vraag of ze verwachten nieuwe medewerkers aan te moeten nemen vanwege de verwachte toename van Bbz-aanvragen. 41% verwacht nieuwe mensen aan te moeten nemen en/of is hier al mee gestart. 33% zegt (voorlopig) geen nieuwe mensen aan te nemen. Enkele gemeenten/organisaties verwachten de toestroom wel aan te kunnen, anderen willen meer gebruik gaan maken van digitalisering om de toename aan te kunnen. Digitalisering is ook een veelgenoemde reden bij de 26% die nog niet weet of er nieuwe mensen aangenomen moeten worden. Een aantal gemeenten, waaronder enkele kleine gemeenten, geeft als reden dat er sprake is van een afwachtende houding binnen de gemeente en er eerst wordt bekeken of het daadwerkelijk storm gaat lopen.

- Er zijn grote verschillen in Bbz-functies tussen gemeenten en organisaties. Van gemeenten die de afgelopen jaren nieuwe medewerkers hebben aangenomen, hebben we veel functieprofielen en vacature/wervingsteksten mogen ontvangen. Ondanks de verschillen, zijn we bezig met enkele 'standaard' functieprofielen/wervingsteksten en een checklist voor inwerktrajecten. Wordt vervolgd!

[Bekijk hier het volledige rapport met de resultaten >>](#)

Scholingsoverzicht voor Bbz-medewerkers

De eerste versie van het scholingsoverzicht staat online. [Bekijk hier het scholingsoverzicht >>](#)

Opmerkingen en aanvullingen hierbij:

- De PPO site is nog in ontwikkeling. Het scholingsoverzicht zal nog duidelijker vormgegeven worden, maar voor nu is het belangrijk om het overzicht met jullie te delen zodat je (nieuwe) medewerkers kunt aanmelden voor opleidingen.
- We hebben contact gehad met alle opleiders die in dit overzicht vermeld staan. De opleidingen zijn actueel en aanmelden is mogelijk! Zoals al eerder aangegeven: aanmelden kan bij de opleiders zelf (gaat niet via PPO) en de kosten zijn voor rekening van je eigen gemeente.
- We blijven de ontwikkelingen volgen en in contact met de opleiders. Mocht er iets wijzigen in het aanbod, dan passen we dat aan. Onderwerpen voor opleidingen die meerdere keren zijn genoemd door gemeenten (zie resultaten vragenlijst) en waar nog geen aanbod voor is, daarmee gaan we aan de slag. We gaan met opleiders in gesprek of hier mogelijk aanbod voor ontwikkeld kan worden.

Vragen en suggesties?

Heb je vragen of suggesties voor scholing, kennisuitwisseling of werving? Of wil je meer info? Dan kun je contact opnemen met Sharon Leuvelde (ROZ, s.leuvelde@rozgroep.nl) of Simone Keuper (ROZ, s.keuper@rozgroep.nl).

OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Wij willen gemeenten periodiek informeren over de voortgang van dit project. Wil je voortaan deze updates in je eigen mailbox ontvangen en op de hoogte blijven van de ontwikkelingen? Stuur dan een e-mail naar s.leuvelde@rozgroep.nl, o.v.v. 'updates Innovatie Bbz ontvangen'.

PPO Projectteam 'Innovatie en professionalisering Bbz'

- Simone Keuper (ROZ) – projectcoördinatie
- Jannie van den Berg (Zelfstandigenloket Flevoland en voorzitter PPO) – aanjagen en expertise
- Wim Scholte (Bureau Zelfstandigen Fryslân) – aanjagen en expertise
- Peter Seignette (GBI) – digitalisering
- Rudi Neijenhuis (gemeente Eindhoven) – toolkit/handreiking
- Sharon Leuvelde (ROZ) – communicatie